

ТАНИЛЦУУЛГА

*"Найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааны тухай
Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Беларусь Улс
хоорондын гэрээ"-ний тухай*

Монгол Улс Бүгд Найрамдах Беларусь Улстай 1992 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдөр дипломат харилцаа тогтоосон. Бүгд Найрамдах Беларусь Улс Элчин сайдын яамаа Улаанбаатар хотноо 2014 онд, Монгол Улс Элчин сайдын яамаа Бүгд Найрамдах Беларусь Улсын Минск хотноо 2021 онд тус тус нээсэн.

Хоёр улсын хооронд дипломат харилцаа тогтоосноос хойш Беларусь Улсын Ерөнхийлөгч А.Г. Лукашенкогийн Монгол Улсад хийсэн анхны төрийн айлчлалын үеэр "Найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааны тухай Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Беларусь Улс хоорондын гэрээ"-нд 2024 оны 06 дугаар сарын 03-ны өдөр Ерөнхийлөгч У. Хүрэлсүх, Ерөнхийлөгч А.Г. Лукашенко нар гарын үсэг зурсан.

Беларусь Улстай найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагаа хөгжүүлэх нь Монгол Улсын хувьд Евроазийн эдийн засгийн холбоотой худалдаа эдийн засгийн харилцааг хөгжүүлэх бодлоготой нийцэж байгаа бөгөөд Ази, Европыг холбосон дамжин өнгөрөх тээврийн гол зангилаа хэсэгт орших Бүгд Найрамдах Беларусь Улс нь манай худалдаа, эдийн засгийн томоохон түнш орнуудын нэг юм.

Энэхүү гэрээ нь 17 зүйл бүхий монгол, орос, беларусь хэлээрх гурван эх бичвэрээс бүрдэх бөгөөд талуудын улс төр, худалдаа, эдийн засаг, зам тээвэр, хөдөө аж ахуй, боловсрол, шинжлэх ухаан, техник, нийгэм, соёл, хүмүүнлэг болон харилцан сонирхсон бусад салбарт харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхээр тусгаж, хоёр улсын цаашдын харилцаа, хамтын ажиллагааны эрх зүйн үндсийг тогтоосон юм.

Гэрээний төслийг Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 04 дүгээр сарын 03-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, улмаар УИХ-ын Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны 2019 оны 04 дүгээр сарын 23-ны өдрийн хуралдаанаар төслийг зөвшилцсөн болно.

Хуулийн төслийг Хууль зүй, дотоод хэргийн болон Гадаад харилцааны сайд нарын 2026 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдөр баталсан Хуулийн төслийн үзэл баримтлалд нийцүүлэн, Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2 дахь хэсэгт заасан аргачлалын дагуу боловсруулав.

Хуулийн төсөл нь нэг зүйлтэй байх бөгөөд гэрээг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон батлах тухай заалттай байхаар боловсруулав. Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хуультай нийцсэн бөгөөд эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн аливаа сөрөг үр дагавар үүсэхгүй, хуулийн төсөлтэй холбогдуулан шинээр боловсруулах, шинэчлэн найруулах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох хууль тогтоомж байхгүй болно.

Беларусийн тал уг гэрээг хүчин төгөлдөр болгоход шаардлагатай дотоодын хууль тогтоомжийн шаардлагаа хангасан тухайгаа мэдэгдсэн болно.

--oOo--

ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Беларусь Улсын хооронд 1992 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр дипломат харилцаа тогтоосноос хойш улс төр, нийгэм, эдийн засаг, хөдөө аж ахуй, боловсрол, хүмүүнлэг зэрэг олон салбарт хамтын ажиллагааг хөгжүүлж байна. Беларусь Улс ЭСЯ-аа Улаанбаатар хотод 2014 онд, Монгол Улс ЭСЯ-аа Беларусь Улсын Минск хотод 2020 онд тус тус нээсэн.

Беларусь Улсын тухай

Бүгд Найрамдах Улс Беларусь нь хойд болон зүүн талаар Оросын Холбооны Улс, өмнөд талаараа Украин, баруун талаараа Польш, баруун хойд талаараа Литва, Латви улстай хиллэдэг. Далайд гарцгүй, 207.6 мянган хавтгай дөрвөлжин километр талбайтай. Минск хот тус улсын улс төр, эдийн засаг, боловсрол, соёлын төв, нийслэл хот юм. Үүнээс гадна Брест, Гомель, Гродно, Могилёв, Витебск зэрэг томоохон хоттой. Албан ёсны хэл нь беларусь болон орос хэл. Үндэсний мөнгөн тэмдэгт нь Беларусийн рубль. Беларусь нь ой мод, гол мөрөн, нуур, намаг ихтэй, нам дор тэгш газар нутагтай улс юм. Хойд хэсэгт нь нуур олон, өмнөд хэсгийн Полесье нутагт өргөн намаг тархсан. Өвөл нь хүйтэн, цастай, зун нь зөөлөн дулаан бөгөөд жилийн турш хур тунадас ордог.

Беларусь нь түүхийн явцад Литвийн Их Гүнт Улс, Польш–Литвийн хамтын улс, Оросын эзэнт гүрний бүрэлдэхүүнд байж, хожим ЗХУ-ыг үүсгэн байгуулсан бүгд найрамдах улсуудын нэг болсон. Дэлхийн хоёрдугаар дайнд хохирол амссан бөгөөд дайны дараа хот суурин, аж үйлдвэрээ сэргээн босгосон. Тусгаар тогтнолоо 1991 онд сэргээн тогтоосон.

Беларусь нь машин үйлдвэрлэл, химийн үйлдвэрлэл, хүнсний боловсруулалт, хөдөө аж ахуй хөгжсөн орон юм. Зөвлөлтийн үед бүрэлдсэн аж үйлдвэрийн суурь нь эдийн засагт нь чухал байр суурь эзэлдэг. Трактор, ачааны автомашин, уурхайн хүнд даацын машин, хөдөө аж ахуйн тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэдгээрээ танигдсан.

Минскийн тракторын үйлдвэрийн “Беларусь” трактор, БелАЗ үйлдвэрийн уурхайн самосвалууд нь олон улсад хэрэглэгддэг бүтээгдэхүүнүүд юм. Түүнчлэн калийн бордоо үйлдвэрлэл болон газрын тос боловсруулах салбар эдийн засагт нь ач холбогдолтой.

Хөдөө аж ахуйн салбарт төмс, үр тариа, маалинга тариалах, сүү, махны чиглэлийн мал аж ахуй эрхлэх нь түгээмэл. Ялангуяа сүүн бүтээгдэхүүн, хүнсний боловсруулалт нь дотоодын хэрэгцээг хангахаас гадна экспортод чиглэдэг.

Беларусчуудын соёлд Зүүн Славын уламжлал болон хөрш орнуудтай олон зуун жилийн турш харилцсан түүхийн нөлөө шингэсэн байдаг. Беларусийн хэл нь орос, украин хэлтэй төрөл боловч өөрийн гэсэн дуудлага, үгийн сан, утга зохиолын

уламжлалтай бие даасан хэл юм. Шашны хувьд үнэн алдартны шашны уламжлалтай.

Беларусь-ОХУ харилцаа

Беларусь Улс нь ОХУ-тай “Холбооны Улс” (Союзное Государство)-ын хүрээнд хамгийн ойр стратегийн түншлэлийн харилцаатай хэвээр байгаа бөгөөд батлан хамгаалах, эрчим хүч, аж үйлдвэр, тээвэр, худалдаа, санхүүгийн салбарт нягт хамтран ажиллаж байна. ОХУ-тай стратегийн түншлэл, холбоотны харилцаа хөгжүүлж буй нь хоёр орны газар нутаг, соёл-түүхийн ойр байдал, эдийн засгийн харилцан нөхөж буй байдал, беларусь, оросын аж ахуйн нэгжүүдийн нягт хамтын ажиллагаа зэрэгтэй холбоотой.

ОХУ-ын Ерөнхийлөгч В.Путин, Бүгд Найрамдах Беларусь Улсын Ерөнхийлөгч А.Лукашенко нар Холбооны Улсын Төрийн дээд зөвлөлийн ээлжит хуралдааныг 2026 оны 2 дугаар сарын 26-ны өдөр Москва хотноо хамтран даргалсан. Энэхүү уулзалт нь 1996 онд байгуулагдсан Орос–Беларусийн холбоо, стратегийн түншлэлийн 30 жилийн ойтой давхацсан бөгөөд Орос, Беларусь хоёр улсын стратегийн түншлэл, интеграцийн бодлогыг цаашид гүнзгийрүүлэх, олон салбарын хамтын ажиллагааг шинэ шатанд гаргах зорилгыг бататгасан чухал уулзалт болсон гэж шинжээчид тэмдэглэдэг.

Беларусь, Орос нь гадаад бодлогын салбарт хамтран хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хөтөлбөрийн дагуу олон улсын тавцанд үйл ажиллагаагаа зохицуулдаг бөгөөд энэхүү хөтөлбөрийг 2 жил тутамд шинэчлэн баталдаг. Энэ хүрээнд хөдөлмөр эрхлэх, амьдрах газраа сонгох, боловсрол, эмнэлгийн тусламж, нийгмийн халамж авах зэрэг олон салбарт Беларусь, Оросын иргэд ижил тэнцүү боломжийг эдэлдэг. Беларусь-Оросын хилээр нэвтэрч буй беларусь, орос иргэдийг хилийн хяналт, гаалийн шалгалт, шилжилт хөдөлгөөнд баримт бичгийн шаардлагаас бүрэн чөлөөлсөн.

Беларусь – Украины харилцаа

Беларусь – Украины харилцааны өнөөгийн хурцадмал байдал нь Беларусь-Оросын холбоотны харилцаа, Оросын Украинд явуулж буй цэргийн тусгай ажиллагаатай шууд холбоотой. Цэргийн тусгай ажиллагаа эхэлсэн өдөр (2022.02.24)-өөс эхлэн өнгөрсөн 4 жилийн хугацаанд Беларусь Улс нь Орос-Украины “мөргөлдөөнийг харилцан хүндэтгэл, харилцан ойлголцлын үндсэн дээр яриа хэлэлцээ дипломат арга замаар зохицуулах”, “мөргөлдөөнд оролцохгүй байх”, “мөргөлдөөнийг энхийн замаар шийдвэрлэх гүүр нь болох” байр суурийг баримталж ирсэн.

Ерөнхийлөгч Александр Лукашенко 2026 онд Беларусь Украинтай дайтах сонирхолгүй, мөргөлдөөнд татагдан орохгүй байхыг зорьж байгаагаа удаа дараа мэдэгдсэн. Тэрээр Беларусь–Украины хилийн дагуу шинэ фронт үүсэх нь бүс

нутгийн нөхцөл байдлыг улам хүндрүүлнэ гэж үздэг. Украины асуудлаарх энхийн хэлэлцээг дэмжиж, мөргөлдөөнийг улс төр, дипломат аргаар шийдвэрлэхийг чухалчилж байгаагаа илэрхийлж, энхийн үйл явцад чиглэсэн олон улсын хүчин чармайлтыг сайшааж байгаагаа мэдэгдсэн. Тэрээр 2026 оны 8 дугаар сарын 22-ны өдөр хийсэн мэдэгдэлдээ “Бид энх тайван байхын төлөө бүхнийг хийх болно. Бид түрэмгийлэгч биш” хэмээгээд Беларусь Улсыг “хамтран түрэмгийлэгч” хэмээн нэрлэдэг хүмүүс байдаг ч тус улс “туйлын энх тайванч бодлого” хэрэгжүүлж байгааг мэдэгдсэн. Түүний хэлснээр, Беларусь Улс хөрш орнуудтай хилээ нээлттэй байлгах бодлого баримталж байгаа бөгөөд одоогийн нөхцөл байдал хүнд байгаа хэдий ч Украины хил орчмын бүсэд ургамал, зэрлэг жимс түүх хүсэлтэй иргэдэд зориулан хил нээх шийдвэр гаргасан. Энэ нь цэргийн ажиллагаа эхлэхээс өмнө хоёр улсын хил орчмын нутгийн иргэдийн дунд байсан уламжлалт зорчих нөхцөлийг сэргээх зорилготой гэж тэрээр тайлбарласан.

Беларусь Оростой холбоотны харилцаа, аюулгүй байдал, цэргийн хамтын ажиллагаагаа үргэлжлүүлсэн хэвээр байгаа. Иймд Беларусийн Украины асуудлаарх байр суурийг зөвхөн “төвийг сахисан” гэж тодорхойлохоос илүүтэй, Оростой стратегийн холбоотны харилцаагаа хадгалах боловч Украины мөргөлдөөнд шууд оролцохоос зайлсхийх, энхийн хэлэлцээг дэмжих гэсэн хосолсон чиглэлтэй гэж шинжээчид үздэг.

Беларусийн эсрэг хэрэгжүүлж буй олон улсын хориг арга хэмжээний тухай

Европын Холбоо (ЕХ)-ны Беларусийн эсрэг хэрэгжүүлж буй хориг арга хэмжээ улам өргөжиж, олон салбарыг хамарсан иж бүрэн хоригийн дэглэм хэвээр үйлчилж байна.

Хоригийн үндэслэл: Беларусийн Ерөнхийлөгчийн 2020 оны 8 дугаар сарын сонгуулийн дараа тус улсын эрх баригчид тайван жагсагчдын эсрэг хүчирхийлэл үйлдэж, айлган сүрдүүлж, хоморголон баривчилсан үйлдлүүд гаргаж хүний эрх зөрчсөн, сонгуулийн дүнг эсэргүүцсэн иргэний нийгэм, ардчилсан сөрөг хүчин, сэтгүүлчдийг хүчирхийлэн хэлмэгдүүлж байгааг буруушааж, ЕХ-ны зүгээс тус улсын эсрэг нийт 8 багц хориг арга хэмжээг авч анх 233 хүн, 38 хуулийн этгээдийг хамруулаад байсан. Харин 2026 онд ЕХ-ны хязгаарлалтын арга хэмжээ 312 хүн, 62 хуулийн этгээдэд үйлчилж байгаа бөгөөд хориг арга хэмжээг 2027.02.28 хүртэл сунгасан.

Беларусь Улс АНУ-тай хийсэн хэлэлцээний хүрээнд 2026 оны 3 дугаар сараас эхлэн тус улсад хоригдож буй хүний эрхийн идэвхтнүүд, сэтгүүлчид зэрэг 250 гаруй хоригдлыг сулласан. АНУ хариуд нь санхүүгийн салбар болон кали(potash)-ийн экспортын зарим хоригийг цуцалсан. Эдгээр хориг арга хэмжээ суллагдсантай холбоотойгоор Беларусийн санхүү, экспортын салбарт эерэг хүлээлт бий болсон. Ялангуяа калийн экспорт болон банкны салбарт идэвхжил нэмэгдэх төлөв ажиглагдаж байна.

Хоёр талын харилцаа болон гэрээ

Монгол, Беларусийн харилцаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлэх зорилгоор хоёр улсын Парламентын бүлэг, Засгийн газар хоорондын комисс, Гадаад харилцааны яам хоорондын улс төрийн зөвлөлдөх уулзалт, Олон улсын автотээврийн асуудлаарх Монгол-Беларусийн хамтарсан комисс, Шинжлэх ухаан, технологийн салбарын хамтын ажиллагааны Монгол, Беларусийн хамтарсан комисс зэрэг байнгын механизмууд ажиллаж байна.

Хоёр улсын идэвхтэй өрнөж буй хамтын ажиллагааг үргэлжлүүлэх, цаашид харилцан ашиг сонирхол бүхий салбаруудад харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг өрнүүлэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх зорилгоор Беларусь Улсын Ерөнхийлөгч А.Г.Лукашенкогийн Монгол Улсад хийсэн төрийн айлчлалын үеэр “Найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааны тухай Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Беларусь Улс хоорондын гэрээ”-нд 2024 оны 6 дугаар сарын 3-ы өдөр Ерөнхийлөгч У.Хүрэлсүх, Ерөнхийлөгч А.Г.Лукашенко нар гарын үсэг зурсан.

Энэхүү гэрээ нь 17 зүйл бүхий монгол, орос, беларусь хэлээрх гурван эх бичвэрээс бүрдэж буй бөгөөд талуудын улс төр, худалдаа, эдийн засаг, боловсрол, зам тээвэр, хөдөө аж ахуй, шинжлэх ухаан, техник, нийгэм, соёл, хүмүүнлэг болон харилцан сонирхсон бусад салбарт харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхээр тусгаж, хоёр улсын цаашдын харилцаа, хамтын ажиллагааны эрх зүйн үндсийг бий болгох ач холбогдолтой.

Гэрээний төслийг Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 4 дүгээр сарын 3-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, улмаар УИХ-ын Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны 2019 оны 4 дүгээр сарын 23-ны өдрийн хуралдаанаар төслийг зөвшилцсөн болно.

Хуулийн төслийг Хууль зүй, дотоод хэргийн болон Гадаад харилцааны сайд нарын 2026 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдөр баталсан Хуулийн төслийн үзэл баримтлалд нийцүүлэн, Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2 дахь хэсэгт заасан аргачлалын дагуу боловсруулав.

Хуулийн төсөл нь нэг зүйлтэй байх бөгөөд гэрээг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон батлах тухай заалттай байхаар боловсруулав. Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хуультай нийцсэн бөгөөд эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн аливаа сөрөг үр дагавар үүсэхгүй, хуулийн төсөлтэй холбогдуулан шинээр боловсруулах, шинэчлэн найруулах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох хууль тогтоомж байхгүй болно.

“Найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааны тухай Монгол Улс болон Бүгд Найрамдах Беларусь Улс хоорондын гэрээ”-г Беларусь Улсын Үндэсний хурлын төлөөлөгчдийн танхим (Парламент) 2024 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдөр соёрхон

баталж, хүчин төгөлдөр болгоход шаардлагатай дотоодын хууль тогтоомжийн шаардлагаа хангасан тухай мэдэгдсэн болно.

Монгол-Беларусийн худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагаа

Монгол, Беларусийн худалдаа, эдийн засгийн харилцааг дараах баримт бичгийн хүрээнд зохицуулж байна. Үүнд:

- Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны тухай Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр (1992.01.24-ний өдөр хүчин төгөлдөр болсон);
- Хөрөнгө оруулалтыг хөхиүлэн дэмжих, хамгаалах тухай Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр (2002.01.27-ны өдөр хүчин төгөлдөр болсон)
- Орлого ба хөрөнгийн татварыг давхардуулж ногдуулахгүй байх, татвар төлөхөөс зайлсхийх явдлаас урьдчилан сэргийлэх тухай (2007.03.12-ны хүчин төгөлдөр болсон) Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр зэрэг болно.

Худалдаа, эдийн засаг, шинжлэх ухаан, техникийн хамтын ажиллагааны Засгийн газар хоорондын хамтарсан комисс 2013 онд үйл ажиллагаа эхлүүлж, өнгөрсөн хугацаанд 8 удаагийн хуралдаан зохион байгуулсан.

Манай улс Беларусь Улсад гол төлөв хээрийн болон хайлуур жонш, холхивч, эд анги, суудлын автомашин экспортолж, Беларусь Улсаас өтгөрүүлсэн, хуурай сүү, цөцгий, нефтийн бүтээгдэхүүн, боодлын хуванцар хайрцаг, сав, таглаа, зоргодсон хавтан, амуу соёолж, бяслаг ба аарц, трактор, тээврийн хэрэгсэл, хөнгөн ба ачааны тэрэгний сэлбэг, эд анги, мебель ба түүний эд анги, тусгай зориулалтын машин механизм, төхөөрөмж импортолж байна.

Монгол, Беларусийн худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхэд чиглэсэн Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрүүдийг өнгөрсөн хугацаанд байгуулсан. Түүнчлэн, Монгол, Беларусийн Засгийн газар хоорондын 50.0 сая еврогийн Экспортын зээлийн ерөнхий хэлэлцээрийг 2019 оны 4 дүгээр сарын 19-ний өдөр байгуулж, хэлэлцээрийн хүрээнд Беларусийн Хөгжлийн банкны хөнгөлөлттэй зээлээр 2019-2021 онд 20 орчим сая еврогийн 3 төсөл (онцгой байдлын ерөнхий газарт гал унтраах машин, тоног төхөөрөмж нийлүүлэх төсөл, МАЗ-ын авто замын засвар, арчлалтын 42 ширхэг машин механизм нийлүүлэх төсөл, трактор, хөдөө аж ахуйн машин, агуулах нийлүүлэх төсөл) бүрэн хэрэгжүүлж дууссан. Монгол Улсын Сангийн яам 2026 онд Экспортын зээлийн ерөнхий хэлэлцээрийн хүрээнд байгуулсан тусгайлсан зээлийн хэлэлцээрүүдийн үндсэн төлбөрийг хүүгийн хамт хугацаанаас нь өмнө бүрэн барагдуулсан.

Энэ оны 7 дугаар сарын 22-ны өдрөөс хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлсэн “Монгол Улс болон Евразийн эдийн засгийн холбоо, түүний гишүүн орнууд хоорондын худалдааны түр хэлэлцээр”-ийн хүрээнд болон “Цагаан алт”, “Хүнсний хангамж, аюулгүй байдал” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тус улстай харилцан ашигтай хамтын ажиллагаа өрнүүлэхээр үргэлжлүүлэн ажиллаж байна.

Беларусийн компаниудын Монгол Улс дахь үйл ажиллагааны тухай

Беларусь Улсын томоохон төрийн өмчит компаниуд Монгол Улсын зах зээлд албан ёсны дилер, дистрибьютерүүдээр дамжин бүтээгдэхүүнээ борлуулж байна. Тухайлбал:

- “БЕЛАЗ” хүнд даацын өөрөө буулгагчийн сэлбэг, эд анги нийлүүлэгч “Беллинк” ХХК;
- “МАЗ” (Минский автомобильный завод), “МТЗ” (Минский тракторный завод), “Бобруйсксельмаш”, “ДорЭлектроМаш”, “Гомсельмаш” компаниудын хөдөө аж ахуй, хот тохижилтын техник, сэлбэг, эд анги нийлүүлэгч “МБ Инжиниринг” ХХК, “Техник Импорт” ХХК;
- “МТЗ” компанийн тракторын сэлбэг, эд анги нийлүүлэгч “Агромаштех” ХХК, Бобруйск хотын тракторын үйлдвэрийн 36 морины хүчтэй “Беларус 320,4” тракторыг Монголд угсарч нийлүүлдэг “ТОТ КОМ СЕРВИС” ХХК;
- Замын барилга, нийтийн аж ахуйн тусгай зориулалтын техник үйлдвэрлэгч “Амкодор” компанийн тоног төхөөрөмж, сэлбэг хэрэгслийг нийлүүлэгч “Техник Монде” ХХК;
- Лифт үйлдвэрлэгч Могилевлифтмаш үйлдвэрийн албан ёсны түнш, борлуулагч “Сигма Лифт” ХХК болон “Монгол Лифт” ХХК зэрэг аж ахуйн нэгжүүд зэрэг болно.

Хоёр улсын хооронд авто замын тээвэрлэлт хийж буй үндсэн аж ахуйн нэгжүүд нь монголын талаас улс хоорондын тээврийн зууч “Туушин ложистик” компани, беларусийн талаас хөргүүртэй тээврийн үйл ажиллагаа явуулдаг “Карго Лайн” ХХК, бүх төрлийн ачааны улс хоорондын тээвэрлэлт гүйцэтгэдэг “Траско” ХХК зэрэг байна. Монгол Улсад Беларусийн хөрөнгө оруулалттай 11 хувийн компани бүртгэгдсэн.

-oOo-